

Sammanträdesprotokoll

2023:4

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

PARAGRAFER

§§36 – 53

DATUM FÖR MÖTET

2023-04-20

TID

09:00 – 17:00

PLATS

Kyrkokansliet, Uppsala

NÄRVARANDE

Se separat sida

Utses att justera: Lars Johnsson**Justeringens****plats och tid:**

Uppsala den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Underskrifter:

Sekreterare

Patrik Lidin

Ordförande

Martin Modéus

Justerande

Lars Johnsson

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

Mötesdeltagare

Martin Modéus, Ordförande

Wanja Lundby-Wedin, 1:e vice ordförande, *frånvarande §§ 52 (delvis), 53*

Daniel Tisell, 2:e vice ordförande

Lars Johnsson, Ledamot

Olle Reichenberg, Ledamot

Erik Sjöstrand, Ledamot

Föredragande

Helén Ottosson Lovén §§ 39, 51, 52

Erika Brundin §§ 39, 43, 51

Malin Persson § 39

Gustaf af Ugglas §§ 40, 41, 48–51

Kenneth Nordgren § 42

Peter Sjunnesson § 42

Lisa-Gun Bernerstedt § 43

Karin Sarja §§ 44–46, 51

Peter Ekman § 44

Anna-Karin Engström §§ 47, 51

Markus Dahlberg §§ 47, 51

Rickard Jönsson §§ 48–51

Marie Nordström § 51

Mattias Thalén § 51

Evelina Kaarme § 51

Nils Warmland § 51

Pia Dahlén § 51

Patrik Lidin § 51

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 36

Sammanträdet öppnande

Efter psalmsång, textläsning och bön förklarade ordföranden sammanträdet öppnat.

§ 37

Val av protokollsjusterare

Lars Johnsson valdes att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

§ 38

Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställdes.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

Överläggning

§ 39

KS 2023-0442

Arbetsutskottets överläggning med kyrkomötets presidium 2023

Arbetsutskottet överlade med kyrkomötets presidium. Från presidiet deltog ordföranden Karin Perers, förste vice ordföranden Levi Bergström, andre vice ordföranden Carina Etander Rimborg och kyrkomötets sekreterare Maria Lundqvist Norling.

Under överläggningen behandlades frågor om årets kyrkomöte, utvärderingen under hösten 2022 om kyrkomötes lokaler, planeringen inför det tematiska kyrkomötet 2024 och presidiets genomförda studieresa till Ekumeniska centret i Genève och Ekumeniska institutet Bossey.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

Beslutsärenden

§ 40

KS 2023-0995

Stiftelserapport 2022

BeslutArbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att med godkännande lägga rapporten till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet fick en presentation av den årliga rapporten avseende stiftelser med anknuten förvaltning till Svenska kyrkan på nationell nivå per den 31 december 2022.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 41

KS 2023-0590

Skrivelse: Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2022

BeslutArbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att till kyrkomötet lämna skrivelsen 2023:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2022.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet fick en presentation av och diskuterade ett förslag till kyrkostyrelsens skrivelse 2023:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2022.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 42

KS 2023-0594

Översyn av kyrkomusikerutbildningar

BeslutArbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att uppdra till generalsekreteraren att ingå avtal om kyrkomusikaliska utbildningar enligt redovisat förslag.

Arbetsutskottet **beslutade** även

att uppdra till generalsekreteraren att för kyrkostyrelsen redovisa arbetsutskottets förslag.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet fick en presentation av överväganden och förslag beträffande stöd till utbildningar med kyrkomusikermusikerutbildning på C-nivå och information om hanteringen av handlingar i ärenden som avses leda till avtalsförhandlingar.

Arbetsutskottet diskuterade förslagen och den fortsatta hanteringen av ärendet. Arbetsutskottet noterade att ärendet har betydelse för arbetet med ärendet om verksamhet och ekonomi för den nationella nivån 2024–2026 och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 43

KS 2023-0329

Remiss: Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap

BeslutArbetsutskottet **beslutade**att avge yttrande enligt **prot.bil. 1**.**Ärendebeskrivning**

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag till yttrande över Försvarsdepartementets remiss av betänkandet Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57).

Arbetsutskottet diskuterade förslaget och gjorde några ändringar.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 44

KS 2023-0651

Remiss: Vägar till ett tryggare samhälle – Kraftsamling för barn och unga

BeslutArbetsutskottet **beslutade**att avge yttrande enligt **prot.bil. 2**.**Ärendebeskrivning**

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag till yttrande över Justitiedepartementets remiss över betänkandet Vägar till tryggare samhälle – Kraftsamling för barn och unga (SOU 2022:67).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 45

KS 2023-0961

Rikskollekt 2024

BeslutArbetsutskottet **beslutade**att fastställa rikskollekter 2024 enligt **prot.bil. 3**.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag till fördelning av rikskollekter för 2024.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 46

KS 2023-1041

Reviderad ordning för beredning av Svenska kyrkans liturgipris

BeslutArbetsutskottet **beslutade**

att revidera ordningen för beredning av Svenska kyrkans liturgipris så att det överensstämmer med beredningen av priset för lärande och undervisning, genom att stiftsstyrelserna nominerar kandidater, **prot.bil. 4**.

Ärendebeskrivning

Kyrkostyrelsen har 2019 inrättat Svenska kyrkans liturgipris i enlighet med ett uppdrag från kyrkomötet (KmSkr 2015:7) och samtidigt fastställt en ordning för beredningen och prisets kriterier. I samband med Svenska kyrkans lärande- och undervisningspris inrättades 2022, beslutade kyrkostyrelsen att en översyn skulle göras av och samordning med rutinerna för liturgipriset så att även det priset handläggs i överensstämmelse med rutinerna för det nyinstittade lärande- och undervisningspriset. En sådan översyn/samordning har nu skett.

Arbetsutskottet fick en presentation av ett beslut att revidera ordningen för beredning av liturgipriset så att den överensstämmer med beredningen av det priset för lärande och undervisning.

Arbetsutskottet diskuterade förslaget och lämnade synpunkter till ledning för en kommande revidering av kriterierna för priset.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 47

KS 2023-1040

Svenska kyrkans redovisning för år 2022 avseende kyrkoantikvarisk ersättning

BeslutArbetsutskottet **beslutade**

att avge redovisningen till regeringen.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag till Svenska kyrkans redovisning för år 2022 angående de kyrkliga kulturvärdena och användningen av den kyrkoantikvariska ersättningen.

Arbetsutskottet diskuterade förslaget och gjorde en redaktionell ändring.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 48

KS 2023-0998

En långsiktigt hållbar utlandskyrka

BeslutArbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att utforma de långsiktiga målen och strategierna för Svenska kyrkan i utlandet i enlighet med förslaget

att fastställa inriktningen för Svenska kyrkan i utlandets församlingsverksamhet i enlighet med förslaget om församlingssamverkan och samverkansavtal mellan utlandsförsamlingen och den nationella nivån

att fastställa inriktningen för Svenska kyrkan i utlandets övriga verksamhet i enlighet med förslaget om den mobila verksamheten

att uppföljningen av utlandskyrkans organisationsförändring och verksamhet ska ske i kontrollstationer vart fjärde år med start 2028 utifrån mål och inriktning av verksamheten över tid.

Ärendebeskrivning

En juridisk genomgång av Svenska kyrkans utlandsförsamlingar ägde rum under åren 2016–2020. Vidare har en genomlysning skett av verksamheten för att på olika sätt anpassa verksamheten utifrån nya och annorlunda förutsättningar. Detta utredningsarbete har bestått av flera delar. Vid sitt sammanträde 15–16 mars 2023 (§ 28) diskuterade arbetsutskottet utredningsarbetet och kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandets slutsatser och förslag med anledning av utredningarna. Vidare fick kyrkostyrelsen 29 mars 2023 (§ 26) en översiktlig presentation av utredningsarbetet och aktuella frågor. Ärendet har därefter beretts vidare.

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag om hur de långsiktiga målen och strategierna för Svenska kyrkan i utlandet – inklusive finansieringen – ska utformas, om inriktningen på hur Svenska kyrkan i utlandets församlingsverksamhet respektive övriga verksamhet (den mobila verksamheten) ska bedrivas, organiseras och finansieras samt om uppföljningen av utlandskyrkans organisationsförändring och verksamhet.

Vidare fick arbetsutskottet information om den fortsatta beredningen inom kyrkokansliet av rådets förslag angående ändringar av bestämmelser i kyrkoordningen för att tydliggöra att präster och diakoner ska kunna vara lokalt anställda respektive förslag till bestämmelser i kyrkoordningen och i rådets instruktion om pastoral planer för den mobila verksamheten i Svenska kyrkan i utlandet.

Arbetsutskottet diskuterade förslagen och förtydligade beslutsformuleringarna.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 49

KS 2023-0998

Svenska kyrkans utlandsförsamlingar och verksamhetsplatser

BeslutArbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att följande utlandsförsamlingar ska kvarstå som församlingar inom Svenska kyrkan:

Europa

Svenska kyrkan i Bryssel, på Cypern, i Köpenhamn, i Paris, i Södra Frankrike, i Grekland, i Rom, i Norge, i Schweiz, på Gran Canaria, på Teneriffa, på Mallorca, på Costa del Sol, på Costa Blanca, i London, i Berlin, i Frankfurt am Main, i Hamburg och i Österrike

Nord- och Sydamerika

Svenska kyrkan i Toronto, i samverkan med Evangelisk-lutherska kyrkan i Kanada, i New York, i Los Angeles, i San Francisco och i Florida

att följande utlandsförsamling/-ar ska skapas respektive avföras som församling/-ar inom Svenska kyrkan:

Oceanien

Svenska kyrkan i Australien skapas och därefter avförs församlingarna Svenska kyrkan i Melbourne och i Sydney

att följande utlandsförsamling ska avföras som församling inom Svenska kyrkan:

Svenska kyrkan i Jerusalem

att följande utlandsförsamlingar ska avföras som församlingar inom Svenska kyrkan och i stället övergå till att vara verksamhetsplatser:

Europa

Svenska kyrkan i Nederländerna och i München

Nord- och Sydamerika

Svenska kyrkan i Washington DC, i Sao Paulo och i Buenos Aires

att följande verksamhetsplats ska kvarstå:

Luxemburg

att ett arbete inleds med att återetablera en församling i Asien.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet diskuterade vid sammanträdet 2023-03-15—16 (§ 28) bland annat frågor om Svenska kyrkans utlandsförsamlingar och verksamhetsplatser, mot bakgrund av en promemoria med förslag från kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet. Beredningen har därefter fortsatt.

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag om att kyrkostyrelsen ska besluta om Svenska kyrkans utlandsförsamlingar och verksamhetsplatser med utgångspunkt i de församlingskriterier som rådet har arbetat fram.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

§ 50

KS 2023-0998

Trossamfundet Svenska kyrkans fastigheter i utlandet

Beslut

Arbetsutskottet **beslutade** föreslå kyrkostyrelsen

att utlandsförsamlingarna ska erbjudas att köpa de fastigheter som ägs av Trossamfundet Svenska kyrkan eller Stiftelsen för Svenska kyrkan i utlandet men som används av utlandsförsamlingarna för att fira gudstjänster och bedriva sin verksamhet i

att ett utredningsarbete ska påbörjas vad gäller övriga fastigheter samt de personalbostäder som trossamfundet eller stiftelsen äger i utlandet.

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet diskuterade vid sammanträdet 2023-03-15—16 (§ 28) bland annat frågor om Trossamfundet Svenska kyrkans fastigheter i utlandet, mot bakgrund av en promemoria med förslag från kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet. Beredningen har därefter fortsatt.

Arbetsutskottet fick en presentation av ett förslag om att kyrkostyrelsen ska besluta om att utlandsförsamlingarna ska erbjudas att köpa de fastigheter som de har verksamhet i och att ett utredningsarbete ska påbörjas angående eventuell försäljning av övriga fastigheter och personalbostäder. Förslaget gällde fastigheter ägda av såväl Trossamfundet Svenska kyrkan som Stiftelsen för Svenska kyrkan i utlandet.

Arbetsutskottet diskuterade förslagen och gjorde några redaktionella ändringar i beslutsformuleringen samt några tillägg i beslutsunderlaget. Vidare diskuterade arbetsutskottet kyrkostyrelsens delegationsordning och lämnade synpunkter till ledning för generalsekreterarens samråd med arbetsutskottet i fråga om fastigheter av stor vikt.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

Diskussion och information

§ 51

Rapport från slutrevision

KS 2022-5188

Arbetsutskottet fick information om den genomförda slutrevisionen.

Jourhavande präst (KmSkr 2021:15)

KS 2021-1620

Arbetsutskottet fick information om den genomförda beredningen av kyrkomötesuppdraget Jourhavande präst (KmSkr 2021:15) och att uppdraget därmed bedömdes kunna slutrapporteras till kyrkomötet via återrapporteringsskrivelsen i juni.

Arbetsutskottet diskuterade beredningen av ärendet och lämnade synpunkter till ledning för utformningen av slutrapporten.

Kontrollstationsrapport 2024

KAE 2022-0001

Arbetsutskottet fick information om och diskuterade Svenska kyrkans redovisning till regeringen angående de kyrkoantikvariska frågorna inför kontrollstationen 2024.

Arbetsutskottet lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Ändring i kyrkoordningen om förbud att röja uppgift i ärende om anställning KS 2022-5417

I december 2022 remitterade kyrkokansliet en promemoria med förslag att ändra kyrkoordningens bestämmelser i 54 kap. om undantag från handlingsoffentligheten.

Arbetsutskottet fick information om remissutfallet och alternativa förslag för ärendets fortsatta beredning.

Arbetsutskottet diskuterade informationen och lämnade synpunkter till ledning för dels det fortsatta arbetet med årets kyrkoordningsskrivelse, dels ett vidare arbete med översyn av kyrkoordningen.

Distribution av valsedlar (KmSkr 2021:8)

KS 2023-1104

Kyrkostyrelsen beslutade 16 februari 2023 med ändring av arbetsutskottets beslut 15 september 2022 att beredningen av kyrkomötesuppdraget om distribution av valsedlar (KmSkr 2021:8) skulle återupptas.

Arbetsutskottet fick information om hur uppdraget har beretts och alternativa förslag för ärendets fortsatta beredning.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

Arbetsutskottet diskuterade informationen och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet. Slutsatsen blev att en formell remiss ska skickas till stiftens och att ärendet därefter ska återkomma till arbetsutskottet under hösten 2023.

Inför tematiskt kyrkomöte 2024**KS 2023-0442**

Arbetsutskottet diskuterade frågor inför det tematiska kyrkomötet 2024 och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta förberedelsearbetet.

Skrivelse: Verksamhet och ekonomi 2024–2026**KS 2022-5208**

Arbetsutskottet fick en presentation av ett utkast till skrivelsen om verksamhet och ekonomi 2024–2026 för Svenska kyrkans nationella nivå och information om arbetet med verksamhet och ekonomi i balans, bland annat gällande de strategiska insatserna färdplan för klimatet, etapp 2, ekonomiservice och kyrklig beredskap.

Arbetsutskottet diskuterade utkastet och informationen och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Utlandskyrkans samverkan med UD, ambassader och konsulat**KS 2023-0998**

Arbetsutskottet diskuterade vid sammanträdet 2023-03-15—16 (§ 28) bland annat frågor om utlandskyrkans samverkan med UD, ambassader och konsulat, mot bakgrund av en promemoria med förslag från kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet. Beredningen har därefter fortsatt.

Arbetsutskottet fick information om och diskuterade hur kyrkokansliet avser att bereda frågorna vidare.

Ekumenik i Svenska kyrkan i utlandet**KS 2023-0998**

Arbetsutskottet diskuterade vid sammanträdet 2023-03-15—16 (§ 28) bland annat frågor om ekumenik i Svenska kyrkan i utlandet, mot bakgrund av en promemoria med förslag från kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet. Beredningen har därefter fortsatt.

Arbetsutskottet fick information om hur kyrkokansliet avser att bereda frågorna vidare.

Översyn av Svenska kyrkans styrdokument för kommunikation**KS 2022-2964**

Arbetsutskottet fick information om arbetet med en översyn av styrdokument för kommunikation inklusive visuell identitet. Planen är att till nästa sammanträde ha ett färdigberett förslag till ny kommunikationsplattform samt varsamt uppdaterad logotyp och grafisk profil.

Arbetsutskottet diskuterade informationen och lämnade synpunkter till ledning för det fortsatta arbetet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

KYRKOSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-20

09:00 – 17:00

Kyrkokansliet, Uppsala

Kyrkostyrelsens arbetsformer

KS 2021-1425

Arbetsutskottet diskuterade frågor om icke tjänstgörande ersättares roll under kyrkostyrelsens sammanträden respektive ersättarnas rätt att få en särskild mening antecknad till protokollet. Arbetsutskottet diskuterade även frågor om ersättarinträde och ledamöters möjligheter att gå in och ur ett sammanträde.

Arbetsutskottet lämnade synpunkter till ledning för den fortsatta behandlingen på kyrkostyrelsens nästa sammanträde.

Samråd

§ 52

Ärkebiskopens samråd med arbetsutskottet

Ärkebiskopen informerade och samtalade med arbetsutskottet om Svenska kyrkans twitterinlägg för att synliggöra transpersoners situation på "Transgender visibility day" och den stora uppmärksamhet som inlägget har fått.

Generalsekreterarens samråd med arbetsutskottet

Generalsekreteraren informerade och samtalade med arbetsutskottet om bland annat beredningen av råd för bolagshantering föranledda av begravningsbyråbeslutet, om den pågående rättsprocessen mellan Svenska kyrkan och några länsstyrelser angående borttagande av gravstenar när gravrätter har upphört samt om en tillsatt grupp sakkunniga inom psalmboksarbetet.

§ 53

Avslutning

Efter välsignelsen förklarade ordföranden sammanträdet avslutat.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Justitiedepartementet
Enheten för samordning av samhällets
krisberedskap
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:
fo.ssk@regeringskansliet.se

Diarienummer: KS 2023–0329

Yttrande

över betänkandet Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57), Fö2023/00074

Svenska kyrkan har granskat betänkandet utifrån teologiska och etiska perspektiv: Svenska kyrkans grundläggande människosyn, ett barnrättsperspektiv, rätten till ett liv i värdighet samt Sveriges internationella åtaganden att respektera mänskliga friheter och rättigheter.

Att möta och bearbeta människors existentiella oro och att bidra till hopp är trossamfundens grundläggande uppdrag och utgör ett väsentligt bidrag till samhällets samlade motståndskraft.

Svenska kyrkan har en särskild ställning genom Lagen om Svenska kyrkan 1998:1591) och specifika författningsreglerade skyldigheter vid beredskap. Som huvudman för begravningsverksamheten i kommunerna (med undantag av två kommuner i Sverige) ska Svenska kyrkan sörja för att begravingar kan genomföras. Enligt begravningslagen (1990:1144) ska en församling som är huvudman för begravningsverksamheten vidta de beredskapsförberedelser som behövs för denna verksamhet under höjd beredskap (8 kap. 3 §). I kulturmiljölagen (1988:950) finns ytterligare bestämmelser om Svenska kyrkans roll vid beredskap (4 kap. 15 a §); Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar ska vidta de beredskapsförberedelser som under höjd beredskap behövs för vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena.

Svenska kyrkans yttrande

Svenska kyrkan *tillstyrker* förslagen i utredningen.

Svenska kyrkan *understryker* att den erfarenhet av och kunskap om krisberedskap som finns i Svenska kyrkan och i andra trossamfund samt hos andra civilsamhällesaktörer bör tas tillvara i planering och uppbyggnad av det civila försvaret även när det gäller till exempel de förslag som rör utrymning, evakuering och inkvartering. Fler församlingar kan ha och önskar ett närmare samarbete med kommunerna när det gäller civil beredskap. Det är också angeläget att klargöra förväntansbilden på Svenska kyrkan som organisation, då detta också får konsekvenser för beredskapsplaneringen.

Svenska kyrkan *understryker* vikten av att individperspektivet och därvid särskilt barnperspektivet bearbetas när det gäller utredningens förslag. Utöver att tillfredsställa de uppenbara behoven av vatten, mat, värme och så vidare, behöver människors existentiella behov, behoven av trygghet och hopp, mötas. Att barn upplever trygghet och kan upprätthålla sin vardag under påfrestning bidrar till

samhällets funktionalitet, robusthet och uthållighet. Trossamfunden och andra civilsamhällesaktörer har här en avgörande roll för att upprätthålla existentiell hälsa, andlig uthållighet, resiliens och mental motståndskraft.

Svenska kyrkan lämnar följande synpunkter

Svenska kyrkan uppskattar den beskrivning av kyrkans roll och funktion som utredningen gör. För det fortsatta arbetets skull lämnas här en något utvecklad beskrivning i syfte att peka på omfattningen och graden av det arbete Svenska kyrkan, övriga trossamfund och det civila samhället gör i för samhället och enskilda människor utmanande situationer.

Svenska kyrkan har en sammanhållande roll i samhället och en omfattande och utvecklad samverkan med andra civilsamhällesorganisationer. Samarbetet mellan det offentliga och civilsamhället inom krisberedskapen fungerar ofta mycket väl i det dagliga lokala arbetet och det finns en ömsesidig tillit i relationerna. Svenska kyrkan har i arbetet med uppbyggnaden av det civila försvaret framfört synpunkter på angelägenheten i att klargöra och tydliggöra roller och förutsättningar för Svenska kyrkan och andra trossamfund samt för andra civilsamhällesaktörer, då dessa inte definierats i de propositioner som lämnats av regeringen. Tydlighet i roller och kunskap om civilsamhällets förutsättningar kommer att underlätta ett effektivt och smidigt samarbete vid höjd beredskap.

Svenska kyrkan är med 13 stift och över 1300 församlingar rikstäckande med drygt 20 000 anställda och har välutbildade och erfarna krisstödjare. Svenska kyrkan engagerar förtroendevalda och många ideella över hela landet. Kyrkans personal och lokaler används idag för omedelbara insatser i samband med olyckor och liknande allvarliga händelser, i syfte att skapa trygghet och för att möta människors akuta sorg, förtvivlan och oro. En del av det grundläggande uppdraget för församlingarna i Svenska kyrkan är att stödja människor i kris och sorg, visa omsorg och ge möjlighet till samtal och själavård. Om Sverige skulle komma i en situation med höjd beredskap, kommer Svenska kyrkans och andra trossamfunds roll som sammanhållande och stödjande kraft i samhället att förstärkas ytterligare. Svenska kyrkan har också med anledning av de statliga uppdragen och på grund av Kyrkoordningen att vid högsta beredskap skyldighet att övergå till krigsorganisation (Förordning om totalförsvaret och höjd beredskap, 2015:1053). Det är angeläget att den samlade kunskapen och erfarenheten av att hantera kriser och krisberedskap i Sverige och i utlandet nyttjas i den fortsatta uppbyggnaden av beredskapen och totalförsvaret.

Svenska kyrkans krisberedskapsorganisation har utvecklats och prövats under olika typer av nationella och internationella kriser. Krisberedskapen är samordnad, välorganiserad och närvarande i alla landets kommuner. Kris- och beredskapsorganisationen fungerar dygnet runt på nationell nivå och är under uppbyggnad även i stiftet med tjänsteperson i beredskap (TIB). Genom konstant beredskap i såväl de små som i de stora sammanhangen kan Svenska kyrkans krisberedskap kopplas in med kort varsel och utgöra ett stöd för människor i utsatta lägen. Ansvar för krissamordningen ligger på Svenska kyrkans nationella nivå. Svenska kyrkan är också en integrerad del av samhällets krisberedskap och samarbetar nära polisen vid kriser, med personal på sjukhus, universitet, i migrationsförvar, häkten och fängelser. Många församlingar samarbetar nära kommuner i POSOM-grupper och skolor räknar ofta med Svenska kyrkans medverkan i sin krisplanering. Svenska kyrkan bidrar därutöver även med präster som stödjer vid behov med krisstöd i den myndighetsgemensamma stödstyrkan samt med själavård för Försvarsmakten. Svenska kyrkans internationella arbete (genom Act Svenska kyrkan) har under mycket lång tid verkat i miljöer som drabbats av krig och katastrof och Svenska kyrkan har utvecklat särskild kompetens inom psykosocialt stöd och är internationellt erkänd för sitt arbete. Ett psykosocialt synsätt bygger på tron på människors egen kraft att stötta varandra och återhämta sig vid kriser och katastrofer. Detta bygger på studier som visar att när människor kan se sig själva som aktiva

deltagare med handlingsutrymme bidrar det till snabbare återhämtning och minskad risk för långvarig psykisk ohälsa.

I en situation av höjd beredskap skulle samtliga församlingar och stift inom Svenska kyrkan beröras. Svenska kyrkans nationella nivå samordnar, som nämnts, arbetet inom kyrkan och företräder trossamfundet i relation till det offentliga. En viktig del i det arbetet är att identifiera aktörer på området och precisera vilken samordning som skulle behöva ske med olika aktörer. På Svenska kyrkans nationella nivå finns idag ett etablerat samarbete med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Utrikesdepartementet och även med Socialstyrelsen, Myndigheten för stöd till trossamfundet, med övriga trossamfund och andra aktörer. I insatser som rör krisberedskap och att skydda civilbefolkningen vid beredskap och i krigstillstånd krävs även samordning med kommuner, regioner, länsstyrelser, sektorsmyndigheter och med Regeringskansliet. Det behövs klara och effektiva kontaktvägar mellan det offentliga aktörer och civilsamhällesaktörerna.

Svenska kyrkan kan också med kort varsel mobilisera, organisera och leda frivilliga, men behöver inte förlita sig enbart på frivilliga för att påbörja arbetet vid kris. Många församlingar utgör redan lokala trygghetspunkter. Svenska kyrkan har organisatorisk förmåga att snabbt fatta beslut, ställa om, samordna och kraftsamla för olika insatser.

I Svenska kyrkan pågår idag ett aktivt arbete med att stärka den civila beredskapen ytterligare. Det innefattar även dialog med Regeringskansliet och pågående samverkan mellan civilsamhällets största aktörer på högsta ledningsnivå (Svenska kyrkan, Svenska Röda Korset, Rädda barnen, Riksidrottsförbundet, stadsmissionerna). Dessa organisationer kan tillsammans koordinera stödjande arbete och kan komplettera varandra. Det finns också en aktiv samverkan med andra trossamfund inom Sveriges kristna råd och med andra trossamfund.

Uppsala 20 april 2023

På kyrkostyrelsens vägnar,

Martin Modéus
Ärkebiskop, ordförande

Erika Brundin
Utvecklingschef

Justitiedepartementet

Diarienummer: KS 2023–0651

Yttrande

Vägar till ett tryggare samhälle – Kraftsamling för barn och unga (SOU 2022:67) (Ju2022/03613)

Svenska kyrkan har granskat delbetänkandets förslag utifrån teologiska och etiska perspektiv: Svenska kyrkans grundläggande människosyn, ett barnrättsperspektiv, rätten till ett liv i värdighet samt Sveriges internationella åtaganden att respektera och garantera mänskliga fri- och rättigheter.

Svenska kyrkan är en rikstäckande organisation och landets största civilsamhällesaktör med verksamhet i Sverige och internationellt. Svenska kyrkan finns med både lokaler och personal mitt i de områden som delbetänkandet beskriver som särskilt utsatta. Detta ger Svenska kyrkan förutsättningar för att skapa mötesplatser för dialog kring livsfrågor, demokrati, normer och värderingar. Svenska kyrkan möter människor från livets början till livets slut. Möten som också innefattar kontakter med föräldrar, familj och övriga anhöriga, vilket ger många och unika kontaktytor.

Svenska kyrkan anger i kyrkoordningen att i kristen tro har barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet. Varje år sker ungefär 2 miljoner möten med barn (0–18 år) i de olika verksamheterna.

Svenska kyrkans yttrande

- Svenska kyrkan vill trycka på vikten av att de åtta inriktningsdokumenten som nämns i delbetänkandet, arbetas fram med hänsyn till individens rätt till privatliv och integritet.
- Svenska kyrkan önskar att delbetänkandet hade förtydligat hur inriktningsdokumenten (som bland annat handlar om föräldrastöd, samverkan mellan myndigheter, insatser i skolan) är tänkta att hänga ihop och användas.
- Svenska kyrkan anser att delbetänkandet kan kompletteras med en fördjupning i det som rör civilsamhällets, inklusive trossamfundens, roll i det brottspreventiva arbetet. *Trygga tillsammans* (Programmet för brottförebyggande 2016–2020, i Finland) kan vara en förebild i organiseringen av det trygghetsskapande arbetet.
- Svenska kyrkan har uppfattningen att kunskapsbaserade arbetssätt är betydelsefulla, men vill samtidigt påminna om att brottspreventiva insatser också handlar om barnets tillgång till trygga miljöer och vuxen närvaro.
- Svenska kyrkan bedömer att det är viktigt att engagera civilsamhället inklusive trossamfunden i den föreslagna informationssatsningen och den särskilda kraftsamlingen till kommunerna för att få genomslag.

- Svenska kyrkan anser att det finns behov av förtroendebyggande insatser från sociala myndigheters sida i områden där tilltron till myndigheter är låg.
- Svenska kyrkan anser att det är viktigt att den kunskapsutveckling som delbetänkandet beskriver, också innefattar insatser som görs av kyrkor och trossamfunden, exempelvis trossamfundens arbete med Kriminalvården inom NAV (Nämnden för Andlig Vård).

Uppsala 20 april 2023

På kyrkostyrelsens vägnar,

Martin Modéus
Ärkebiskop, ordförande

Karin Sarja
Avdelningschef

Rikskollekter i Svenska kyrkan 2024

Beslut av kyrkostyrelsens arbetsutskott 20 april 2023

Datum	Sön- eller helgdag	
1 januari <i>I Jesu namn</i>	nyårsdagen	
6 januari <i>Guds härlighet i Kristus</i>	trettondedag jul	Act Svenska kyrkan (slut julkampanj)
7 januari <i>Jesu dop</i>	första söndagen efter trettondedagen	
14 januari <i>Livets källa</i>	andra söndagen efter trettondedagen	Svenska Kyrkans Unga
21 januari <i>Jesus skapar tro</i>	tredje söndagen efter trettondedagen	Svenska Bibelsällskapet
28 januari <i>Nåd och tjänst</i>	septuagesima	
4 februari <i>Uppenbarelsens ljus</i>	kyndelsmässodagen (jungfru Marie kyrkogångsdag)	
11 februari <i>Kärlekens väg</i>	fastlagssöndagen	Act Svenska kyrkan (start fastekampanj)
14 februari <i>Bön och fasta</i>	askonsdagen	
18 februari <i>Prövningens stund</i>	första söndagen i fastan	
25 februari <i>Den kämpande tron</i>	andra söndagen i fastan	
3 mars <i>Kampen mot ondskan</i>	tredje söndagen i fastan	Act Svenska kyrkan
10 mars <i>Livets bröd</i>	midfastosöndagen	
17 mars <i>Guds mäktiga verk</i>	jungfru Marie bebådelsedag	Sveriges Kyrkans Unga ½ Sveriges Kyrkosångsförbund ½
24 mars <i>Vägen till korset</i>	palmsöndagen	Act Svenska kyrkan (slut fastekampanj)
28 mars <i>Det nya förbundet</i>	skärtorsdagen	
29 mars <i>Korset</i>	långfredagen	
31 mars <i>Kristus är uppstånden</i>	påskdagen	
1 april <i>Möte med den uppståndne</i>	annandag påsk	Act Svenska kyrkan
7 april <i>Påskens vittnen</i>	andra söndagen i påsktiden	
14 april <i>Den gode Herden</i>	tredje söndagen i påsktiden	Sveriges kristna råd
21 april <i>Vägen till livet</i>	fjärde söndagen i påsktiden	

28 april <i>Att växa i tro</i>	femte söndagen i påsktiden	EFS
5 maj <i>Bönen</i>	bönsöndagen	
9 maj <i>Herre över allting</i>	kristi himmelfärdsdag	Svenska Kyrkans Unga ½ SALT, barn och unga i EFS ½
12 maj <i>Hjälparen kommer</i>	söndagen före pingst	
19 maj <i>Den heliga Anden</i>	pingstdagen	
20 maj <i>Andens vind över världen</i>	annandag pingst	
26 maj <i>Gud - Fader, Son och Ande</i>	heliga trefaldighetsdag (missionsdagen)	Act Svenska kyrkan
2 juni <i>Vårt dop</i>	första söndagen efter trefaldighet	
9 juni <i>Kallelsen till Guds rike</i>	andra söndagen efter trefaldighet	
16 juni <i>Förlorad och återfunnen</i>	tredje söndagen efter trefaldighet	Act Svenska kyrkan
22 juni <i>Skapelsen</i>	midsommardagen	
23 juni <i>Den högstes profet</i>	den helige Johannes döparens dag	
30 juni <i>Sänd mig</i>	apostladagen	Act Svenska kyrkan
7 juli <i>Efterföljelse</i>	sjätte söndagen efter trefaldighet	
14 juli <i>Jesus förhärligad</i>	kristi förklaringsdag	Svenska kyrkan i utlandet
21 juli <i>Andlig klarsyn</i>	åttonde söndag efter trefaldighet	
28 juli <i>Goda förvaltare</i>	nionde söndagen efter trefaldighet	
4 augusti <i>Nådens gåvor</i>	tionde söndagen efter trefaldighet	Act Svenska kyrkan
11 augusti <i>Tro och liv</i>	elfte söndagen efter trefaldighet	Hela Människan
18 augusti <i>Friheten i Kristus</i>	tolfte söndagen efter trefaldighet	
25 augusti <i>Medmänniskan</i>	trettonde söndagen efter trefaldighet	Diakoniinstitutionerna
1 september <i>Enheten i Kristus</i>	fjortonde söndagen efter trefaldighet	Ekumenisk kollekt Kyrkornas världsråd
8 september <i>Ett år nödvändigt</i>	femtonde söndagen efter trefaldighet	
15 september <i>Döden och livet</i>	sextonde söndagen efter trefaldighet	

22 september <i>Rik inför Gud</i>	sjuttonde söndagen efter trefaldighet	
29 september <i>Änglarna</i>	den helige Mikael's dag	Svenska kyrkan i utlandet (start insamlingsperiod)
6 oktober <i>Trons kraft</i>	nittonde söndagen efter trefaldighet	
13 oktober <i>Lovsång</i>	tacksägelsedagen	Sveriges Kyrkosångsförbund
20 oktober <i>Samhällsansvar</i>	tjugoförsta söndagen efter trefaldighet	Asylrättscentrum
27 oktober <i>Frälsningen</i>	tjugoandra söndagen efter trefaldighet	
2 november <i>Helgonen</i>	alla helgons dag	Svenska kyrkan i utlandet (slut insamlingsperiod)
3 november <i>Vårt evighetshopp</i>	söndagen efter alla helgons dag	
10 november <i>Den yttersta tiden</i>	tjugofjärde söndagen efter trefaldighet	
17 november <i>Vaksamhet och väntan</i>	söndagen före domsöndagen	Act Svenska kyrkan
24 november <i>Kristi återkomst</i>	domsöndagen	
1 december <i>Ett nådens år</i>	första söndagen i advent	Act Svenska kyrkan (start julkampanj)
8 december <i>Guds rike är nära</i>	andra söndagen i advent	Svenska Kyrkans Unga
15 december <i>Bana väg för Herren</i>	tredje söndagen i advent	
22 december <i>Herrens moder</i>	fjärde söndagen i advent	Act Svenska kyrkan
25 december <i>Jesu födelse</i>	juldagen	
26 december <i>Martyrerna</i>	annandag jul	Act Svenska kyrkan
29 december <i>Guds barn</i>	söndagen efter jul	

DOKUMENT			DIARIENUMMER
Svenska kyrkans liturgipris			KS 2023-1041
FASTSTÄLLT AV	DATUM	DOKUMENTTYP	VERSION
Kyrkostyrelsens arbetsutskott	20 april 2023		Slutlig

Svenska kyrkans liturgipris

Förslag till kriterier för att nominera

Det är stiftet som nominerar till Svenska kyrkans liturgipris. Eftersom stiftet arbetar med tillsyn och främjande har de god insyn i vilka aktuella processer som är värda att uppmärksamma. Stiftsstyrelserna fattar beslut om nominering. Kyrkostyrelsen har beslutat om kriterierna för liturgipriset när priset inrättades.

De nominerade ska uppfylla ett eller flera av följande kriterier:

- De utvecklar församlingens gudstjänst med nyskapande dramaturgi, musik, text eller förkunnelse.
- De verkar aktivt för en gudstjänst där delaktighet är en viktig del av helheten.
- De uppmuntrar kreativt bruk av kyrkohandboken.
- De bidrar till ett möte mellan det gamla invanda i gudstjänsten och nyskapande uttrycksformer.

Det går att nominera en person, grupp eller församling inom Svenska kyrkan. Nomineringen ska innehålla en kort motivering och uppgifter om vad den föreslagna mottagaren har bidragit med. Det som behöver finnas med är:

- En motivering för varför kandidaten ska få priset (max 1 sida).
- En beskrivning av det sammanhang personen verkar i, eller församlingen finns i (max 1 sida).
- Om relevant, länkar till hemsidor eller liknande (max 3 st).
- Om relevant, en meritförteckning.

Nomineringstiden för Svenska kyrkans liturgipris 2023 pågår till 15 juni.

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**